

תוכן הנוהל

1. כללי
2. מטרת הנוהל
3. ביסוס הנוהל
4. הגדרות
5. סמכויות
6. העברת תיק לרופא
7. שלבי טיפול בהכרה בקשר סיבתי
8. פגימות שהוכרו על ידי ועדת שני
9. פגימות שלא נדונו על ידי ועדת שני
10. מיצוי זכויות
11. הפניית התובע לרופא מומחה
12. ישיבת צוות
13. סדר פעולות במחלקת תביעות לאחר קבלת תיק מהרופא

1. כללי

שלב קביעת הקשר הסיבתי הנו השלב שבא מיד לאחר תהליך בדיקת הנרדפות. שלב זה מתבצע על ידי רופאי הרשות אשר מחליטים לגבי קיומו של קשר סיבתי בין הפגימות, לגביהן מבוקשת הכרה, לבין רדיפות הנאצים ו/או המלחמה בנאצים. במידה והוכר קשר סיבתי כאמור, עובר התיק לוועדה רפואית, לקביעת דרגת הנכות.

2. מטרת הנוהל

מטרת נוהל זה היא להסדיר את דרך הטיפול בתיק והגדרת תהליך קביעת הקשר הסיבתי.

3. ביסוס הנוהל

חוק נכי המלחמה בנאצים, התשי"ד-1954 ותקנותיו.
חוק נכי רדיפות הנאצים, התשי"ז-1957 ותקנותיו.
חוק הטבות לניצולי שואה, התשס"ז-2007.¹
החלטות מנהליות של שר האוצר.

¹ הכרה לפי סעיף 3 לחוק הטבות לניצולי שואה מקנה זכאות לתגמולים ולהטבות שבחוק נכי רדיפות הנאצים.

מדינת ישראל
משרד האוצר
הרשות לזכויות ניצולי השואה

נוהל מס' 2.04

קביעת קשר סיבתי

4. הגדרות

"**תובע**" - מי שהגיש בקשה לתגמולים מכוח חוק נכי המלחמה בנאצים או חוק נכי רדיפות הנאצים או לפי סעיף 3 לחוק ההטבות לניצולי שואה, לרבות לפי החלטות מנהליות של שר האוצר.

"**קשר סיבתי**" – קיומו של יחס סיבה-תוצאה בין המחלה לגביה מבוקשת הכרה לבין רדיפות הנאצים, אשר נקבע בהתבסס על ממצאים רפואיים ו/או על סמך מסקנות ועדת שני; או בין הפגימה לגביה מבוקשת הכרה לבין השירות המלחמתי, כהגדרתו בחוק נכי המלחמה בנאצים.

"**ועדת שני**" – ועדת רופאים מומחים בראשות פרופ' מרדכי שני, אשר מונתה על ידי הרשות לצורך קביעת קיומו של קשר בין מחלות שונות לבין רדיפות הנאצים. מסקנות ועדת שני אומצו במלואן על ידי הרשות.

"**ממצאים רפואיים**" – המסקנות העולות מבידיקת המסמכים הרפואיים ו/או תוצאות הבידיקות הרפואיות של התובע, בהסתמך בין היתר על המסמכים שהוגשו ע"י התובע, או מסמכים רפואיים הנמצאים בתיקו של התובע.

"**רופא**" – רופא חיצוני אשר נותן שירותי חוות דעת לצורך בדיקת קיומו או היעדרו של קשר סיבתי.

"**חוות דעת**" – חוות דעתו של רופא בהסתמך על הממצאים הרפואיים, אודות קיומו או היעדרו של קשר סיבתי ביחס למחלה הנתבעת, לאחר שהרופא האמור ערך בדיקה רפואית ו/או בדיקת המסמכים הרלוונטיים.

5. סמכויות

"**הרשות המוסמכת**" – מתן החלטות בבקשות לתגמולים, לרבות לעניין קיומו של קשר סיבתי.

"**מחלקת תביעות**" – העברת התיקים לרופאים לצורך מתן חוות דעתם, ומתן המלצה לרשות המוסמכת אודות קיומו או היעדרו של קשר סיבתי.

"**רופא**" - ביצוע סיכום רפואי, הפניה לרופא מומחה נוסף על פי צורך, המלצה להכרה או לדחייה בשל קיומו או היעדרו של קשר סיבתי.

6. העברת תיק לרופא

- א. לאחר שהוכרה נרדפותו של תובע, או עם קבלת בקשה להכרה במחלות נוספות, תעביר מחלקת התביעות את התיק לרופא, לרבות את פירוט הפגימות לגביהן מבוקשת הכרה, פרטי נרדפותו של התובע ומסמכים רפואיים רלוונטיים.
- ב. למנהל מחלקת התביעות הסמכות להורות על מתן עדיפות לטיפול בתיקים דחופים, בהסתמך על גיל התובע, סוג המחלות וחומרתן וכיו"ב.
- ג. הרופא יערוך את חוות הדעת לא יאוחר מתום 14 ימים מיום העברת התיק לטיפולו.

מדינת ישראל
משרד האוצר
הרשות לזכויות ניצולי השואה

נוהל מס' 2.04

קביעת קשר סיבתי

7. שלבי טיפול בהכרה בקשר סיבתי

- א. הרופא יבדוק את בקשת התובע להכרה בקשר סיבתי בהתאם למסמכים הרפואיים ולכלל נתוני התיק, ויכריע האם קיים קשר סיבתי בין הפגימה לגביה מבוקשת הכרה לבין רדיפות הנאצים או לבין השירות המלחמתי, לפי העניין.
- ב. ככל שסבור הרופא כי קיים צורך להפנות את התובע לבדיקת רופא מומחה, יורה על קיום בדיקה כאמור.
- ג. במידה וישנה בתיק החלטה בעניין הקשר הסיבתי של הפגימה, לגביה מבוקשת הכרה, והרופא רואה לנכון
- ד. לשנות החלטה זו, ינמק הרופא בחוות דעתו את הסיבה לשינוי מסקנתו. יובהר, כי אין לשנות או לתקן או להוציא מהתיק את חוות הדעת הקודמת.

8. פגימות שהוכרו על ידי ועדת שני

- א. פגימה אשר הוכרה על ידי ועדת שני, תידון בהתאם למסקנות ועדת שני ועל פי הקריטריונים שקבעה הוועדה, בשים לב להשתייכותו של התובע ל"קבוצה הראשונה" או ל"קבוצה השנייה" ולמועד פריצת המחלה, כמפורט במסקנות ועדת שני.
- ב. לעניין מועד פריצת המחלה כאמור, יסתפק הרופא בהצהרה מאת הרופא המטפל של התובע או בכל מסמך אותנטי אחר, אשר יהיה בו כדי להעיד על מועד פריצת המחלה, ובלבד שהמועד הנקוב בו איננו עומד בסתירה לממצאים הרפואיים הקיימים או להצהרות קודמות של התובע או להיגיון הרפואי, והכל על פי שיקול דעתו של הרופא.
- ג. סבר הרופא כי הצהרת הרופא המטפל, כאמור, עומדת בסתירה להצהרות קודמות של התובע ו/או להיגיון הרפואי, יפנה לתובע ו/או לרופא המטפל בבקשה להמצאת תיעוד רפואי נוסף.
- ד. הגיע הרופא לכלל מסקנה כי בקשת התובע איננה עומדת בקריטריונים אשר נקבעו על ידי ועדת שני כאמור, לרבות לעניין מועד פריצת המחלה, יפנה לתובע ו/או לרופא המטפל בבקשה מפורטת להמצאת תיעוד רפואי נוסף, אשר יהא בו כדי להביא להכרה בפגימה המבוקשת.
- ה. על אף האמור לעיל, במקרים בהם בקשת התובע איננה עומדת בקריטריונים אשר נקבעו על ידי ועדת שני, בשל סטייה סבירה שמקורה במועד פריצת המחלה ו/או גילו של התובע בעת פריצת המחלה ו/או במדדי הכרה אחרים, יהא הרופא רשאי, על פי שיקול דעתו המקצועי ובשים לב לכלל נתוני התיק, להורות על הכרה בקשר סיבתי בין הפגימה לבין הרדיפות כאמור.
- ו. הגיע הרופא לכלל מסקנה כי יש לדחות את הבקשה, יועבר התיק לעיונו ולהערכתו של רופא נוסף. רק במידה ששני הרופאים סבורים כי דין הבקשה להידחות, יומלץ לרשות המוסמכת על דחיית הבקשה.

מדינת ישראל
משרד האוצר
הרשות לזכויות ניצולי השואה

נוהל מס' 2.04

קביעת קשר סיבתי

9. פגימות שלא נדונו על ידי ועדת שני

- א. לעניין פגימות אשר לא נדונו בוועדת שני, אך לפי שיקול דעתו המקצועי של הרופא קיימת סבירות גבוהה כי קיים קשר סיבתי לרדיפות הנאצים, יישלח מכתב לתובע, או לרופא המטפל, בהסכמת התובע, בבקשה להמצאת תיעוד רפואי המאשר קיום הפגימה בגיל צעיר, ולא יאוחר משנת 1960. במידה שיימצא תיעוד רפואי כאמור, תוכר הפגימה.
- ב. במקרים בהם אין תיעוד רפואי מספק ו/או חד משמעי, יהא הרופא רשאי להפנות את התובע לבדיקת רופא מומחה בתחום הרפואי הנדון, לצורך קבלת חוות דעתו לעניין הקשר הסיבתי, כמפורט בנוהל זה.

10. מיצוי זכויות

- א. הרופא יבחן את כלל המסמכים הרפואיים בתיק התובע, לרבות מסמכים אשר אינם נוגעים לפגימה המבוקשת אשר בגינה הועבר התיק לטיפולו, ויאתר קיומן של פגימות אשר ניתן להכיר בקשר סיבתי בינן לבין רדיפות הנאצים ו/או המלחמה בנאצים, אף ללא בקשה מפורשת של התובע.
- ב. איתר הרופא קיומה של פגימה כאמור, יפעל בהתאם למפורט בסעיפים 8 ו-9 לעיל, לרבות פנייה לתובע בבקשה להמצאת מסמכים נוספים, ככל שנדרש.

11. הפניית תובע לרופא מומחה

- א. במידה שהחליט הרופא לערוך בדיקות נוספות ע"י רופאים מומחים, יועבר התיק לשירות הרפואי, לצורך הפנייתו לרופא מומחה.
- ב. תשובת הרופא המומחה תוחזר למחלקת תביעות, אשר תעביר את התיק, כולל חוות הדעת, לרופא.
- ג. לאחר קבלת חוות דעת מהרופא המומחה, יבצע הרופא סיכום רפואי של התיק ויצוין את חוות דעתו בדף הטיפול.

12. ישיבת צוות

מעת לעת תתכנס ישיבת צוות, הכוללת את רופאי הרשות ומנהל מחלקת התביעות במסגרתה יידונו מקרים פרטניים בעלי מאפיינים ייחודיים או סוגיות עקרוניות שונות.

מדינת ישראל
משרד האוצר
הרשות לזכויות ניצולי השואה

נוהל מס' 2.04

קביעת קשר סיבתי

13. סדר פעולות במחלקת תביעות לאחר קבלת תיק מהרופא

- א. לאחר שבחן הרופא את כלל המסמכים שהגיש התובע, והגיע לכלל מסקנה בדבר קיומו או אי קיומו של קשר סיבתי כאמור, תנסח מחלקת תביעות החלטה המפרטת את הפגימות המוכרות ואת שיעור ההכרה בהן, וכן פירוט המחלות שנדחו ואת סיבת הדחייה.
- ב. בהחלטה יצוין כי לתובע הזכות להגיש ערר, בהתאם להוראות החוק.
- ג. מכתב ההחלטה טעון חתימת הרשות המוסמכת.
- ד. החלטת הרשות המוסמכת תישלח לתובע בדואר רשום.
- ה. במידה שנדרשת השלמה של חומר רפואי, תישלח אל התובע או בא כוחו בקשה להשלמת מסמכים על פי דרישת הרופא.
- ו. ככל שהרשות המוסמכת הכירה בהחלטתה בפגימה, יועבר התיק ממחלקת תביעות לוועדה רפואית לצורך קביעת אחוזי נכות.
- ז. בטרם העברת התיק ממחלקת התביעות לוועדות הרפואיות, תבדוק מחלקת התביעות האם קיימת בתיק הממוחשב פנייה חדשה סרוקה הנוגעת לתיק, לרבות בקשה להכרה במחלה נוספת. ככל שזו קיימת, תסיים מחלקת התביעות את הטיפול בבקשה האמורה לפני העברת התיק, וזאת על מנת שהוועדה הרפואית תדון בכלל הפגימות המוכרות.
- ח. ככל שהחליטה הרשות המוסמכת לדחות את הבקשה, ולאחר משלוח ההחלטה בדואר רשום כאמור, יוחזר התיק לארכיב.